

SAKSBEHANDLER
Kristine Johansen

VÅR REF.
21/01423-9

DERES REF.
20-35137-26

VÅR DATO
08.12.2022

DERES DATO

postmottak@ra.no
www.riksantikvaren.no

Se mottakerliste

Kommuneplanens arealdel Skien kommune. Vurdering av fylkeskommunens uttalelse til arealbruk for områdene N4 og N6

Vi viser til brev fra Vestfold og Telemark fylkeskommune av 21. november 2022 vedrørende kommuneplanens arealdel 2022-2034 for Skien kommune. Fylkeskommunen viser til de endringer som hovedutvalget for klima, areal og plan gjorde i fylkesrådmannens innstillinger om innsigelse til næringsarealene N4 og N6. Begge områdene er i kommuneplanen avsatt til framtidig næringsbebyggelse.

Både N4 og N6 ligger i områder med eller rett ved mange automatisk fredete kulturminner. I kommuneplanen er områdene avsatt til framtidig næringsbebyggelse. Det er ikke gitt bestemmelser med hensyn til plassering, utforming, dimensjoner etc. for den framtidige bebyggelsen.

Fylkesrådmannen vurderte at planen var i konflikt med automatisk fredete kulturminner. I fylkesrådmannens innstilling i saken, anbefalte de at det ble reist innsigelse til planforslaget når det gjelder områdene N4 og N6, men at innsigelsen kunne imøtekommes dersom områdene ble tatt ut av planen.

Ved fylkesutvalgets behandling av saken ble det gjort endringer i fylkesrådmannens forslag til tekst. I fylkeskommunens endelige uttalelse til Skien kommune står det nå:

... Innsigelsen kan imøtekommes ved at næringsområde N4 Voldsvegen justeres slik at fredede kulturminner ikke berøres.

...Innsigelsen kan imøtekommes ved at næringsområde N6 Solum j justeres slik at fredede kulturminner ikke berøres.

Konflikt med automatisk fredete kulturminner vurderes med utgangspunkt i kml. § 3; *Ingen må – uten at det er lovlig etter § 8 – sette i gang tiltak som er egnet til å skade, ødelegge, grave ut, flytte, forandre, tildekke, skjule eller på annen måte utilbørlig skjemme automatisk fredet kulturminne eller fremkalle fare for at dette kan skje.* Vi gjør oppmerksom på at kml. § 8 er bestemmelsen som åpner for dispensasjon fra automatisk fredning. Begrepet «berøre» er ikke brukt i kml. § 3 og kan oppfattes på ulike måter, både som direkte og indirekte inngrep i et kulturminne. Slik vi ser det, åpner fylkeskommunens vedtak for utbygging i de aktuelle arealene selv om dette innebærer konflikt med kml. § 3, som utilbørlig skjemming.

Tillatelse til et tiltak på kommuneplannivå, jf. kml. § 8 fjerde ledd, kan gis for områder avsatt til bebyggelse og anlegg. Det forutsettes imidlertid at fylkeskommunen sier seg uttrykkelig enig i slik arealbruk. Etter Riksantikvarens vurdering er ikke fylkeskommunens uttalelse av 20.20.2022 å anse som en dispensasjon etter kml. § 8 fjerde ledd.

Forskrift om fastsetting av myndighet mv. etter kulturminneloven

<https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2019-02-15-127> stiller krav om at søknader om dispensasjon etter lovens § 8 skal vurderes av rette forvaltningsmuseum før dispensasjonen gis. I denne saken er spørsmål om eventuell dispensasjon ikke oversendt forvaltningsmuseet til vurdering. Fylkeskommunen kan ikke si seg enig i en arealbruk som innebærer konflikt med automatisk fredete kulturminner uten at dette også er vurdert av rette forvaltningsmuseum. Vi gjør oppmerksom på at dersom forvaltningsmuseet ikke er enig i fylkeskommunens forslag om dispensasjon, skal saken etter nevnte forskrift § 7 (3) sendes Riksantikvaren for vurdering av om direktoratet skal overta saken som kulturmiljømyndighet.

På bakgrunn av ovenstående er det vår vurdering at fylkeskommunens vedtak på dette punktet bygger på en saksbehandlingsfeil som har påvirket vedtakets innhold i en slik grad at det medfører ugyldighet etter forvaltningsloven § 41. Skien kommune kan derfor ikke vedta kommuneplanens arealdel for områdene N4 og N6 i tråd med fylkeskommunens uttalelse. Skulle Skien kommune ønske å gå videre med kommuneplanens arealdel med område N4 og N6 avsatt til næringsbebyggelse, må Vestfold og Telemark fylkeskommune forelegge spørsmålet om eventuell dispensasjon for Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo. Dersom museet ikke

anbefaler dispensasjon og fylkeskommunen ikke slutter seg til en slik anbefaling, skal saken sendes Riksantikvaren som vil vurdere å overta den som kulturmiljømyndighet.

Vennlig hilsen

Leidulf Mydland
seksjonssjef

Kristine Johansen

Brevet er elektronisk godkjent uten underskrift

Kopi til: Kulturhistorisk museum - Universitetet i Oslo, Postboks 6762 St. Olavs plass,
0130 OSLO

Mottaker	Kontaktperson	Adresse	Post
Skien kommune		Postboks 158	3701 SKIEN
Vestfold og Telemark fylkeskommune		Postboks 2844	3702 SKIEN